
مفهوم عملکرد فضا در طراحی صحنه با تاکید بر شیوه کنشگر

■ رضا مهدی زاده

تاریخ دریافت مقاله ۹۳/۱۲/۱۴ | تاریخ پذیرش نهایی ۹۴/۰۲/۱۵

مفهوم عملکرد فضا در طراحی صحنه با تاکید بر شیوه کنشگر

رضا مهدی زاده | عضو هیات علمی گروه نمایش دانشگاه هنر

چکیده

آنچه که امروزه به عنوان فضا می خوانیم حاصل تعاریف نظری در آراء و نظریه های فلاسفه و صاحب نظران تاریخ نظریه پردازی هنر و معماری، به ویژه در قرن بیستم است. تأمل در چیستی این مفهوم و درک عملکرد آن نیازمند مطالعه چیستی آن در آراء و تجربیاتی است که سهم عمده ای در تحول مفاهیم آن داشته اند. این نوشتار می کوشد تا با مطالعه شیوه «طراحی صحنه کنشگر» [۱] به بررسی و تبیین مفهوم فضا و عملکرد آن در این شیوه بپردازد. این مقاله در دو بخش اصلی ارایه می شود؛ در بخش نخست اندیشه و مفاهیم طراحی صحنه کنشگر بررسی می شود. در این بخش بر اساس واژه ها و اصطلاحات بنیادین این شیوه زیربنای فکری آن تفسیر می شود. در بخش دوم بر اساس آرا و اندیشه های طراحان کنشگر تلاش می شود تا مفهوم عملکرد فضا و چگونگی تبدیل آن به متن نمایشی تفسیر و تبیین شود.

با مطالعات انجام گرفته می توان نتیجه گرفت که با درک خصوصیات مانند کار گروهی و کاوش در جهت یافتن قوانین دراماتیک جدید، کنار گذاشتن زیباشناسی دیداری مرسوم به نفع زیباشناسی کنش و تغییر کامل فضاهای تئاتر مطابق با نیازهای صحنه می توان ظرفیت ها و انگیزه های موثر در خلق آثار نمایشی را به وجود آورد.

واژگان کلیدی: طراحی صحنه کنشگر، کنش، فضا، عملکرد.